

Az EFOP-2.2.2. pályázatokban kiváltásra kerülő támogatott lakhatási helyszínek elemzése

Vezetői összefoglaló

A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ) két körben fordult közérdekű adatigényléssel a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SZGYF)-hoz annak érdekében, hogy az EFOP 2.2.2 pályázat támogatott lakhatási helyszínei nyilvánosak legyenek. Jelen elemzés az SZGYF által megküldött adatoknak megfelelően a 2018. április 13. dátum szerinti támogatott lakhatási (TL) helyszíneket elemzi.

A területi elemzés kapcsán kiemelnénk, hogy az SZGYF főigazgatójának tájékoztatása szerint, az SZGYF az Intézményi Férőhely Kiváltást Koordináló Országos Testület (IFKKOT) által hozott döntéseket minden esetben tudomásul vette és az IFKKOT véleménye által érintett projektek szakmai tervei átdolgozásra kerültek a kapott vélemény tudomásul vételével, beépítésével. A MEOSZ az IFKKOT véleményt nem ismeri, az jelenleg nem nyilvános.

A Szövetség munkatársai összesen 231 SZGYF-től kapott, TL címet vizsgáltak, elsősorban földrajzi, településszociológiai szempontokból szerint. Így az esetszámok alatt a 231 TL helyszínt értjük. A támogatott lakhatások elhelyezkedésének főbb jellemzői a következők:

- A kitagolásban létrejövő új TL házak mindegyike ugyanabban a megyében helyezkedik el, mint a kitagolandó nagyintézmény. **A közép-magyarországi régióba és Budapestre egy fő sem költözik az EFOP 2.2.2. –ben érintett intézményekből.** A legtöbb férőhely ebben a körben **Somogy, Hajdú-Bihar, Békés és Zala megyében kerülnek kialakításra.**
- A megadott címek **73,59%-a periferián** helyezkedik el az adott településen, vagyis a település határán, minden féle szolgáltatástól, intézménytől, és több esetben sajnos magától a településtől is távol helyezkedik el.
- A kitagolásban érintett TL címek **legnagyobb arányban 500 és 3000 fős településeken találhatóak** (több mint 50%), a címek egy ötöde alig több mint 1000 fős, vagy annál kisebb lélekszámú településen helyezkedik el, **72%-uk, vagyis majdnem kétharmaduk esetében a lélekszám az 5000 főt sem éri el.**
- **A TL házak 48,48%-ában tapasztaltuk azt az adatok alapján, hogy a településen kijelölt több ingatlan egymáshoz közel, egymás szomszédságában,** vagy egy telken telek megosztással helyezkedik el, illetve a kitagolt intézmény területén maradt, telekmegosztást követően.
- A TL házak **átlagosan 45 km hosszúságú autótávolságra vannak a megyeszékhelytől.** Az előfordulások **41,3%-ban nincs vasútállomás a településen, pedig a TL házak 64,9%-ban községben vagy nagyközségben kerültek kihelyezésre,** ami indokolhatja a megyeszékhelyre- és onnan akár a fővárosba- való eljutást. **Direkt szerelvény** mindössze az esetek **30,74%-ban van a megyeszékhelyre, átszállásos megoldással pedig közel annyi, 28,14%.**

- Az esetek **69,7%-ban direkt buszjáratok mennek a megyeszékhelyre**, ezek közül 18 esetben **csak 1 alkalommal megy direkt járat a megyeszékhelyre egy hétköznap**. Azonban a maradék címek esetében, 30,3%-ban csak átszállással közelíthető meg a megyeszékhely. Fontos kiemelni azt is, hogy a **helyközi buszos, vagy vonattal történő közlekedés szinte soha nem akadálymentes**, illetve az állomások, buszmegállók akadálymentessége, vagy azok akadálymentes megközelíthetősége önállóan a fogyatékos emberek számára sok esetben lehetetlen, kerekesszékes személy utazását az utazás megkezdése előtt 36-48 órával előtte be kell jelenteni.
- A járásban **működő szakrendelőtől átlagosan 16,5 km-re találhatóak** a megadott TL címek, azok megközelítéséhez a legtöbb esetben távolsági járatot kellene igénybe venni.
- Elemzésünk szerint a különböző szolgáltatások eltérő arányban vannak jelen azokon a településeken, ahol TL házak lesznek. A **házi orvos** a leginkább elérhető szolgáltatás **(93%)**. Az esetek kicsit több mint **kétharmadában gyógyszerár** is elérhető a településen. Csak a TL házak mintegy **40%-a van olyan településen, ahol jelenleg is működik fogyatékos személyek nappali intézménye**, ugyancsak a TL házak **40%-a van olyan településen, ahol rehabilitációs akkreditációval rendelkező munkáltató működik**.
- Az eredmények szerint **a TL házak egy ötöde van olyan településen, ahol egyáltalán nincs jelen támogató szolgálat**, további 50% esetében, mint területi ellátással érintett helyszínen nyújtanak szolgáltatást és az esetek 28,6%-ban van a településen működő támogató szolgálat.
- Összesen 21 alkalommal módosítottak helyszínt, és ezek a helyszínek sem hoznak szignifikáns javulást a fenti mutatókhoz képest.

A Támogatott lakhatás helyszíneinek elemzése

1. Az adatgyűjtés módszerei

Adatgyűjtésünk alapját a közérdekű adatigénylés során a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SZGYF) által közölt, projektazonosítóval és a támogatott lakhatás szolgáltatások címeivel rendelkező táblázat, illetve az EFOP 2.2.2 pályázat szakmai tervei nyújtották. Hozzátennénk, hogy szakmai tartalmú elemzést nem végeztünk, mert azt már az Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) tavaly elvégezte és nyilvánosságra hozta. Összesen 231 címet vizsgáltunk, amely során a támogatott lakhatások elhelyezkedésének jellemzőit (megye, településtípus, lakosság száma, megyeszékhelytől való távolság, településszerkezet), a közlekedési lehetőségeket (vonat és buszközlekedés a megyeszékhelyre) és a szolgáltatásokat mértük fel (házi orvos, támogatószolgálat, fogyatékosok nappali intézménye, falugondok, szakrendelés, gyógyszertár, akkreditált foglalkoztató). A vizsgált dimenziókat a KSH, és az interneten elérhető adatok alapján vizsgáltuk.

Az adatokat Excel-fájlba TL helyszínenként gyűjtöttük össze majd összesítettük. Jelen elemzés az összesített eredményeket tartalmazza. Közzétesszük a helyszíneket és az adatgyűjtés eredményét tartalmazó excelt. Ez a táblázat az SZGYF főigazgatója által 2018. 04. 13-án aláírt, részünkre április 24-én továbbított TL adatokat tartalmazza.

Az esetszám a mérések során nem mindig éri el 231-et, mert van ahol a helyrajzi szám nem jól volt megadva, vagy a telkek nem lettek kijelölve pontosan, az az esetek 4,33 százaléka, tíz címet jelent.

Az alábbiakban ismertetnénk az adatgyűjtés témaköreit, és az adathalászat kapcsolódó módszereit:

Alap adatok

Projektazonosító: A nyertes pályázat kódszáma, az SZGYF-től megkapott információk alapján.

Kitagolt intézmény címe: A programban részt vevő, kódszámmal rendelkező intézmény pontos címe, az SZGYF-től megkapott információk, és a szakmai tervek alapján.

Támogatott lakhatás szolgáltatások helyszíne: Az SZGYF-től megkapott információk alapján.

Város: Amelyik város a TL szolgáltatás helyszínéül szolgál.

Történt helymódosítás: Azokban az esetekben, ahol a korábban jelölt helyszínen módosítottak az SZGYF-től megkapott információ alapján. A táblázatban külön sorban helyeztük el az tervezett alatt a módosított helyszínt.

Település adatai

Megye: A megadott cím alapján, kitagolásban érintett város mely megyében helyezkedik el.
Adatforrások: www.google.com; www.ksh.hu

Településtípus: A megadott cím alapján azonosított település típusa. Kategóriák: megyei jogú város, város, nagyközség, község
Adatforrás: www.ksh.hu

Lakosok száma: A megadott cím alapján azonosított település lakosainak száma
Adatforrás: www.ksh.hu

Megyeszékhelytől való távolság: A kitagolásban érintett cím alapján azonosított település és a megyeszékhely közötti távolság km-ben. A távolságot nem légvonalban hanem az autópályán kell nézni.
Adatforrás: <https://www.google.com/maps>

Belterület vagy külterület: Az adott objektum címe hol helyezkedik el a településen. A vizsgálat ügyfélkapun keresztül, a tulajdonlap lekérésével történt.
Adatforrás: <https://ugyfelkapu.magyarorszag.hu/>

Korábbi intézménytől való távolság: A kitagolás előtti cím, és az új cím közötti távolság, km-ben.
Adatforrás: Szakmai tervek, <https://www.google.com/maps>

Településszerkezethez viszonyított elhelyezkedés: Azt vizsgáljuk, hogy az adott településen - a megadott cím, és/vagy helyrajzi szám alapján - hol helyezkedik el az épület. Értékek:

- centrum- ahol centrumhoz közel;
- periféria- a település szélén, centrumtól távol;
- nincs centrum- ahol olyan kicsi a település, hogy nem releváns a település szerkezetéből adódóan, ahol nincs centrum ott nincs periféria sem;
- nem periféria, nem centrum, ahol nem periférián, de nem is a centrumhoz közel helyezkedne el a TL ház pl.: családi házas övezetben.

Földrajzi értelemben vett periféria definíciójához:

http://www.epa.oszk.hu/02200/02251/00026/pdf/EPA02251_Ter_es_tarsadalom2197.pdf

Adatforrások: <https://www.mepar.hu/mepar/>, <https://www.google.com/maps>

Képek: Az intézmény elhelyezkedéséről készült képek távoli és közeli, illetve műholdas és topográfiai verzióban. Ezeket a képeket az interneten keresztül lehet elérni. A helyrajzi számos helyszínek mindenről van kép, és a címek jó többségéről.

Adatforrás: <https://www.mepar.hu/mepar/>, <https://www.google.com/maps>

Közlekedés

Vonatközlekedés: A megadott cím alapján azonosított településről a megyeszékhelyre történő eljutás vizsgálata, egy hétköznapi napon. Külön vizsgálatuk azt, hogy van-e az adott településen állomás, vagy csak átszállással közelíthető meg az adott megyeszékhely, illetve direkt járatok esetén az egy hétköznapi alatti darabszámot tüntettük fel.

Adatforrás: www.elvira.hu

Távolsági járatok megyeszékhelyre: A megadott cím alapján azonosított településről a megyeszékhelyre induló távolsági autóbuszok száma, egy hétköznapi napon. Itt külön vizsgáltuk, hogy csak átszállással, vagy direkt megközelíthető a megyeszékhely. A járatszám csak a direkt opciók esetében mértünk, tüntettük fel.

Adatforrás: www.menetrendek.hu

Szolgáltatások

Háziorvos: Vizsgálatunk során megnéztük, hogy az adott cím alapján azonosított település rendelkezik-e háziorvosi szolgáltatással.

Adatforrás:

http://www.neak.gov.hu/felso_menu/lakossagnak/szerzodott_szolgáltatok/haziorvosi_szolgalatok.html

Támogató szolgálat: Vizsgálatunk során megnéztük, hogy az adott cím alapján azonosított településen működik-e támogató szolgálat. A Szociális Ágazati Portál adatbázisán keresztül végeztük a kutatást, ahol az ellátás típusára, megyére és településre szűrve kerestük meg, hogy az adott településen van, nincs, vagy csak területi ellátással érintett szolgáltatás működik.

Adatforrás: <http://szocialisportal.hu/intezmenykereso>

Fogyatékos emberek nappali intézménye: Vizsgálatunk során a Szociális Ágazati Portál adatbázisán keresztül végeztük a kutatást, ahol az ellátás típusára, megyére és településre szűrve kerestük meg, hogy az adott településen elérhető-e a szolgáltatás a megadott címekre vonatkozóan.

Adatforrás: <http://szocialisportal.hu/intezmenykereso>

Falugondnok/Tanyagondnok: Vizsgálatunk során a Szociális Ágazati Portál adatbázisán keresztül végeztük a kutatást, ahol az ellátás típusára, megyére és településre szűrve kerestük meg, hogy az adott településen elérhető-e a szolgáltatás.

Adatforrás: <http://szocialisportal.hu/intezmenykereso>

Szakrendelőtől való távolság: Az adott település, és a legközelebbi járóbeteg szakrendelés távolságát mértük, km-ben. A vizsgálat során a megadott cím alapján azonosított településhez tartozó járás szakrendelőjét vettük alapul.

Adatforrás:

http://www.neak.gov.hu/felso_menu/lakossagnak/szerzodott_szolgaltatok/jarobeteg_ellatast_nyujto_intezmenyek_korhaz.html; <https://www.google.com/maps>

Gyógyszertár: Vizsgálatunk során megnéztük, hogy az adott címek alapján a település rendelkezik-e gyógyszertárral a megadott címekre vonatkozóan.

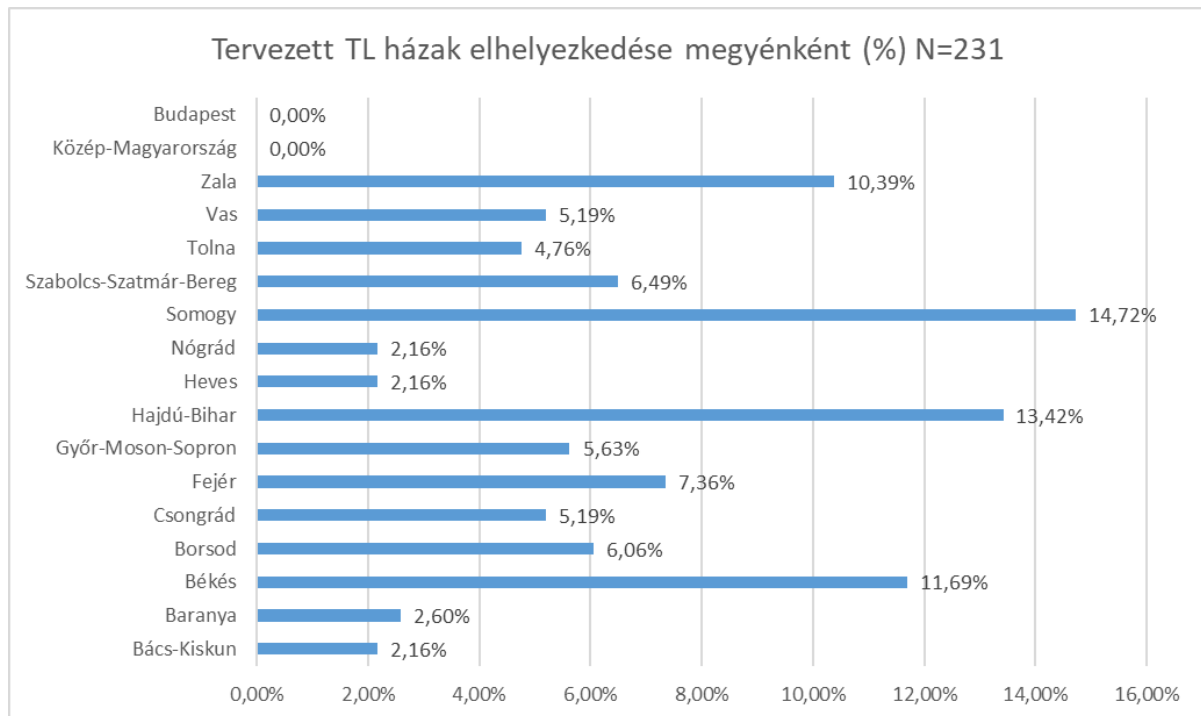
Adatforrás:

http://www.neak.gov.hu/felso_menu/lakossagnak/szerzodott_szolgaltatok/gyogyszer_tarak.html

Akkreditált foglalkoztató: A vizsgálat során megnéztük, hogy a megadott címek alapján a településen van-e akkreditált foglalkoztató.

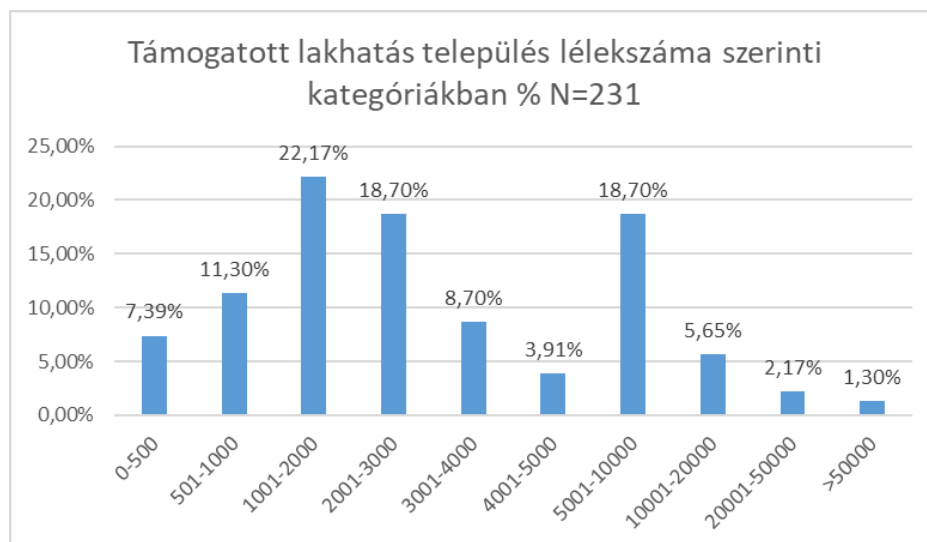
Adatforrás: http://www.nfsz.gov.hu/engine.aspx?page=ma_akkreditacio

2. Az érintett településekkel kapcsolatos statisztikák

1. ábra

Az 1. ábra alapján azt látjuk, hogy a kitagolásban érintett új lakások legnagyobb arányban Somogy, Hajdú-Bihar, Békés és Zala megyében kerülnek kialakításra. Az Uniós kontextusban fejlettnek tekintett Közép-magyarországi régióba és Budapestre egy intézmény sem kerül kitagolásra más megyéből. Ugyancsak vizsgáltuk, hogy a pályázatok között nincs olyan, amelyik során egyik megyéből a másikba költöznének emberek.

2. ábra

Ha a kialakítandó TL házak befogadó településeket lélekszáma szerint vizsgáljuk meg (2. ábra), akkor azt látjuk, hogy a legnagyobb arányban ezek a címek 500 és 3 000 fős településeken találhatóak (több mint 50%). Ezen kívül az 5 000-10 000 fő közötti lélekszámmal rendelkező településeken 18.7% a kitagolásban érintett lakások aránya. Érdeemes megfigyelni azt is, hogy a 10 000 és 50 000 fő, vagy a feletti lélekszámú települések esetében a kitagolásban érintett címek kevesebb, mint 10%-a található.

Lakosok száma a településen N=231	fő
Átlag	3902,88
Medián	2555,00
Minimum	309,00
Maximum	76857,00

3. ábra

Ha a címekkel kapcsolatos települések lakosságát középértékek szerint vizsgáljuk, akkor látjuk, hogy a legkisebb lélekszámú településen, Tormásligeten mindösszesen 309 fő lakik, a legnagyobb lélekszámmal rendelkező település, Szombathely lakosainak száma 76 857 fő. Ettől beszédesebb, amit a középértékek mutatnak, a 231 vizsgált cím esetében a település lakosság átlaga 5 321 fő, ugyanakkor a medián ettől jelentősen eltér 2 569 fő. A két középérték közti különbséget a nagy szórás, illetve a szélső értékek közötti jelentős eltérés okozza, ilyen esetekben a középső elem, tehát a medián bizonyul megbízhatóbb középértéknek, mivel az átlag a nagy szórásra és a szignifikánsan eltérő szélső értékekre egyaránt érzékeny középérték.

TL házak aránya	Település lakossága
20%	<1025
40%	<1790
60%	<3003
72%	<4900
N=231	

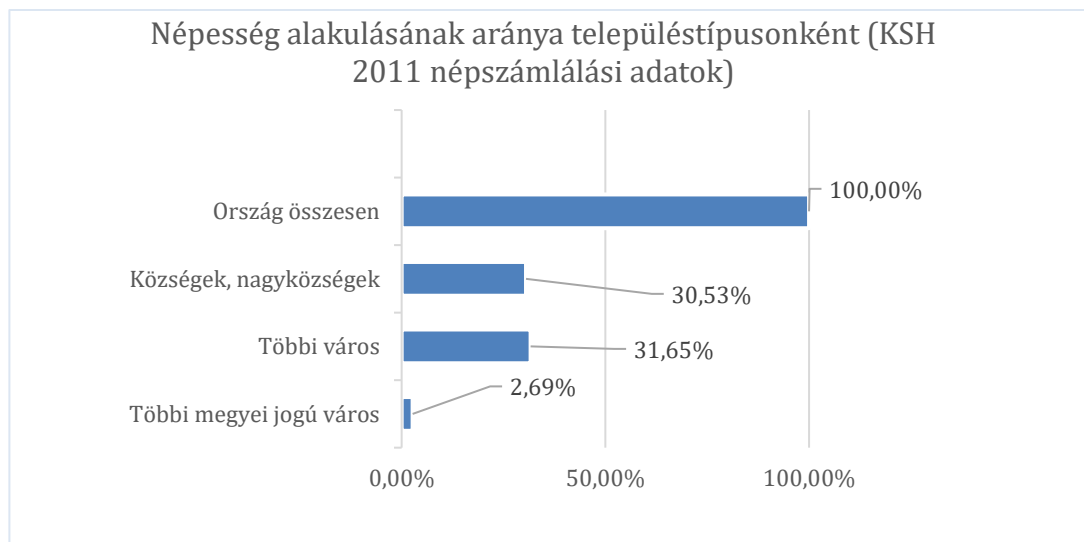
4. ábra

A 4. ábra azt mutatja meg, hogy a kitagolásban érintett TL házak bizonyos aránya, mekkora lélekszámú településen helyezkedik el. Ez alapján jól látjuk, hogy a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által megadott címeken egyötöde alig több mint 1 000 fős, vagy annál kisebb lélekszámú településen helyezkedik el, 72%-uk, vagyis majdnem kétharmaduk esetében a lélekszám még az 5 000 főt sem éri el.

Megyeszékhelytől való távolság	km
Átlag	45,10952381
Medián	45,6
N=231	

5. ábra.

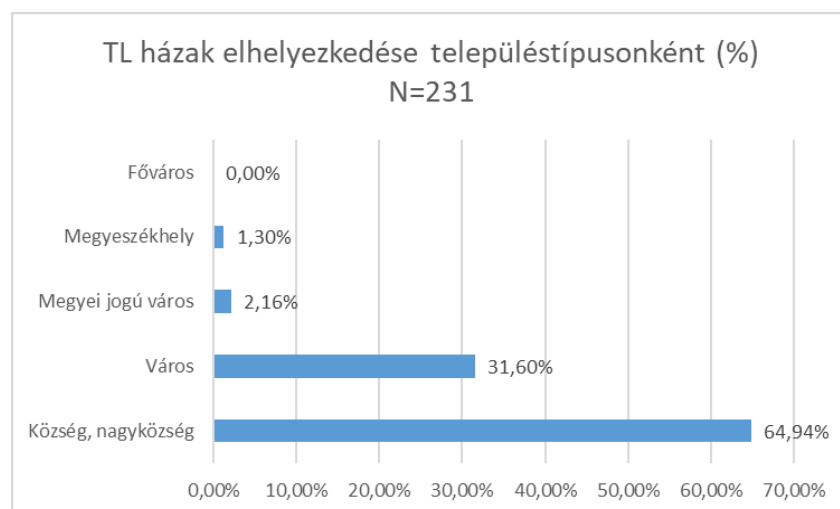
A megyeszékhelytől való távolság esetében a középértékek azt mutatják, hogy a megadott címek lapján azonosított települések átlagosan 45 km távolságra vannak a megyeszékhelytől (5. ábra). Vagyis ezek elérhetősége, megközelíthetősége meglehetősen nehézkes a kitagolásban érintett célcsoportok számára, hiszen a helyközi buszos, vagy vonattal történő közlekedés – ha egyáltalán van, erről lentebb írunk - szinte soha nem akadálymentes, illetve az állomások, buszmegállók akadálymentessége, vagy azok akadálymentes megközelíthetősége is több esetben lehetetlen.

6. ábra

Amennyiben a megadott címekhez tartozó településeket típusonként vizsgáljuk, akkor azt látjuk, hogy azok több mint háromötöde községben vagy nagy községben található (7. ábra). Kevesebb, mint egy harmaduk városban van, még kevesebb, mint 5% kapott helyet megyei jogú városban, vagy megyeszékhelyen, fővárosi címmel pedig egyáltalán nem találkozunk a megadott címek között.

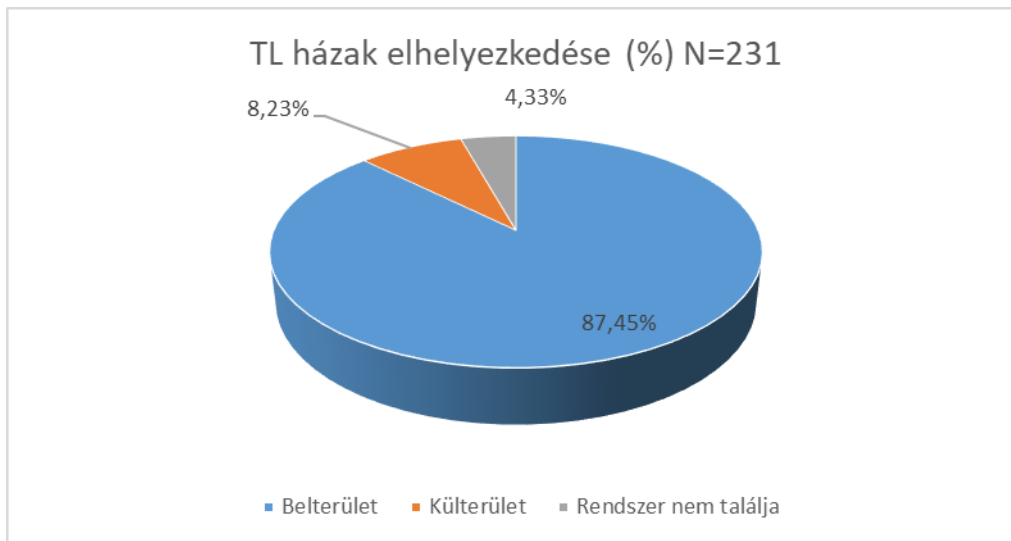
Ezzel szemben a KSH 2011. évi népszámlálási adatai alapján készült 6. ábra szerint a magyar lakosság 30,5% él községben, vagy nagyközségben, kb. egy harmaduk városokban lakik, még több mint 20% megyeszékhelyen, vagy megyei jogú városban rendelkezik lakóhellyel, a fővárosban pedig a teljes népesség 17,4%-a lakik.

7. ábra

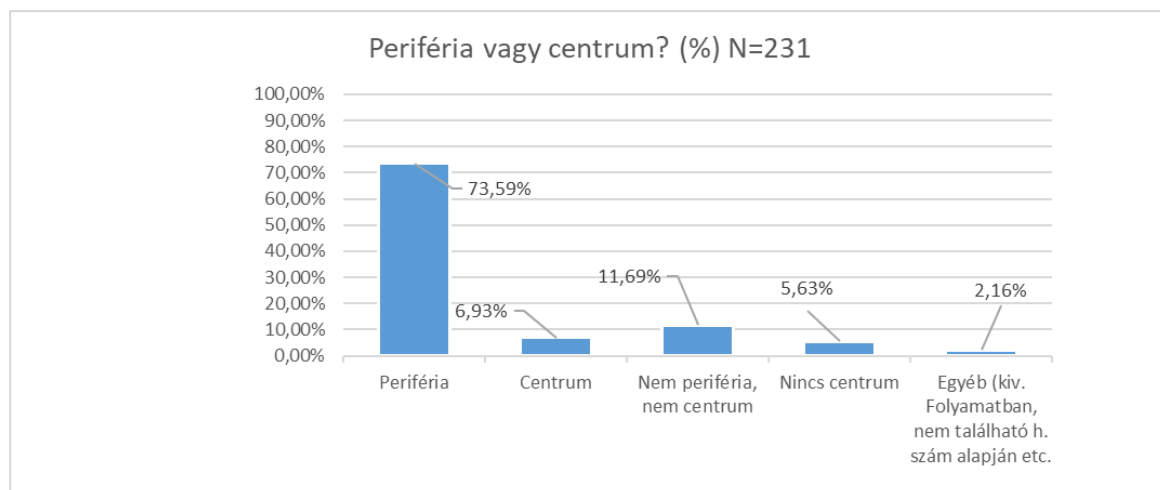
A két ábra összehasonlításával jól látszik, hogy a kitagolásban érintett címek (melyek általában 12 főnek adnak otthont), és a magyar lakosság településtípusok szerinti megoszlása szignifikáns különbségre ad következtetési lehetőséget, tehát előbbi semmi esetre sem az utóbbi tükörképe. Egyezés csak a városban lakók arányában érhető tetten, ugyanakkor még a magyar lakosság jelentős arányban él megyei jogú városokban, megyeszékhelyen, vagy a fővárosban, addig a kitagolás a fogyatékos emberek számára a legtöbb esetben főleg kis településeken, községekben, nagyközségekben biztosít majd lakhatást. A kitagolt házak 31,6%-a városokban van ugyan, de látjuk, hogy a jellemző lakosságszám 5000 fő alatt marad.

3. A TL házak elhelyezkedése a fogadó településen belül

8. ábra.

A vizsgált címek több mint 80%-a helyezkedik el a településen (8. ábra), belterületén, 8,23%-uk pedig egyelőre külterületen helyezkedik el a településtől sokszor több kilométer távolságban. A külterületen lévő intézmények többsége szenvedélybeteg személyek gondozását végzik, de úgy látjuk, hogy Szerep-hosszúhátú Humán Szolgáltató Otthon és a Derecskei Humánszolgáltató Otthon kitagolása is külterületre esik.

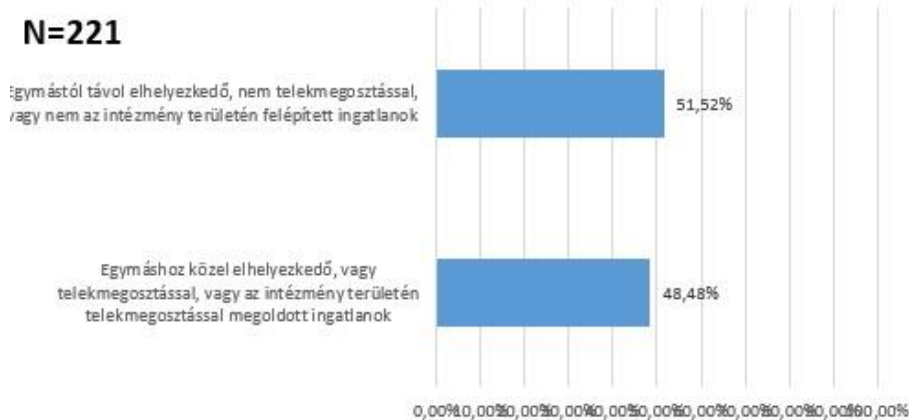
9. ábra

Az általunk végzett vizsgálatok során arra a következtetésre jutottunk, hogy a megadott címek 73,59%-a (9. ábra) periférián helyezkedik el az adott településen, vagyis a település határán, minden féle szolgáltatástól, intézménytől, de néhány esetben sajnos magától a településtől is távol helyezkedik el.

A település centrumában mindössze a címek 6,93%-a található. A címek kicsit több mint egytizede olyan helyen a településen helyezkedik el, mely nem mondható perifériának, de centrumnak sem. Ezek a nagyobb településeken vannak, ahol egy kertvárosi jellegű övezetben található a megadott cím.

Az esetek 5,63%-ában a településnek, annyira kicsik, hogy centrumuk sincs, többnyire egy főutcából állnak, centrum nélkül pedig a periféria sem értelmezhető.

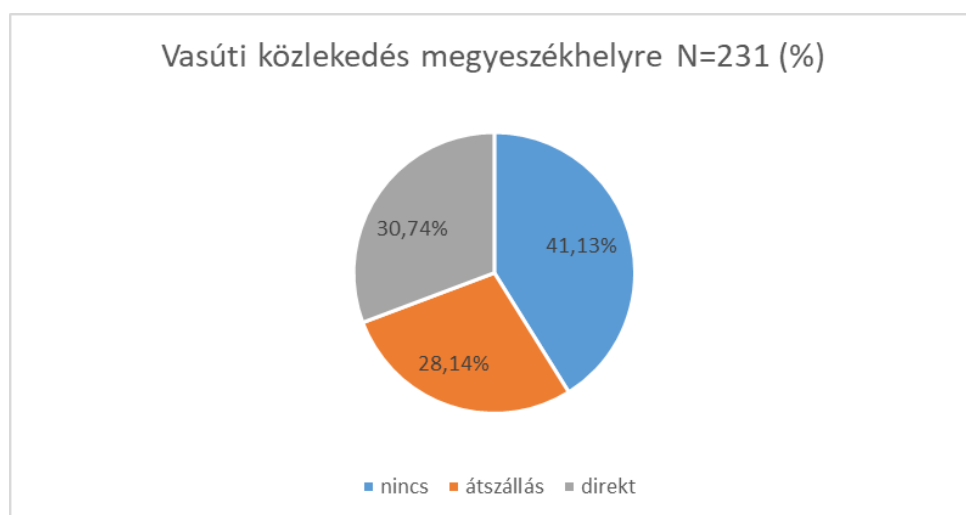
Az esetek kicsit több mint 2%-ában azért nem tudtuk meghatározni a megadott cím településen belüli elhelyezkedését, mert a kiválasztás az adatszolgáltatás időpontjában még folyamatban volt, vagy a helyrajzi számot nem találtuk a rendszerben valamilyen okból (elírás, még nem került hivatalosan kijelölésre, stb.).

10. ábra

Az esetek 48,48%-ban tapasztaltuk azt az adatok alapján, hogy a településen kijelölt több ingatlan egymáshoz közel, egymás szomszédságában, vagy egy telken telek megosztással helyezkedik el, illetve a kitagolt intézmény területén maradt, telekmegosztást követően.

4. Közlekedésre vonatkozó elemzések

11. ábra

A közlekedés vizsgálatában a vasúti közlekedésnél azt vettük figyelembe, hogy az adott kitagolt TL ház településéről hogyan lehet eljutni a megyeszékhelyre. Három változó értéket határoztunk meg: nincs állomás a településen; van, de átszállással érhető el a megyeszékhely; van és ebben az esetben direkt módon mekkora a járatszám a megyeszékhelyre. Az ábrán jól látható, hogy az előfordulások 41,3%-ban nincs állomás a címekhez tartozó településen. Ez igen nagy arány, tekintve, hogy sok esetben kis településekről beszélünk, ahol a különböző szolgáltatások elérése jobban korlátozott lehet, mint egy nagyvárosban. A vasúti közlekedés nem az egyetlen mód a közlekedésre, de tapasztalatok szerint nagyobb akadálymentes hozzáférést biztosít a távolsági buszoknál. Ezért az, hogy az esetek 41%-ban nincs a

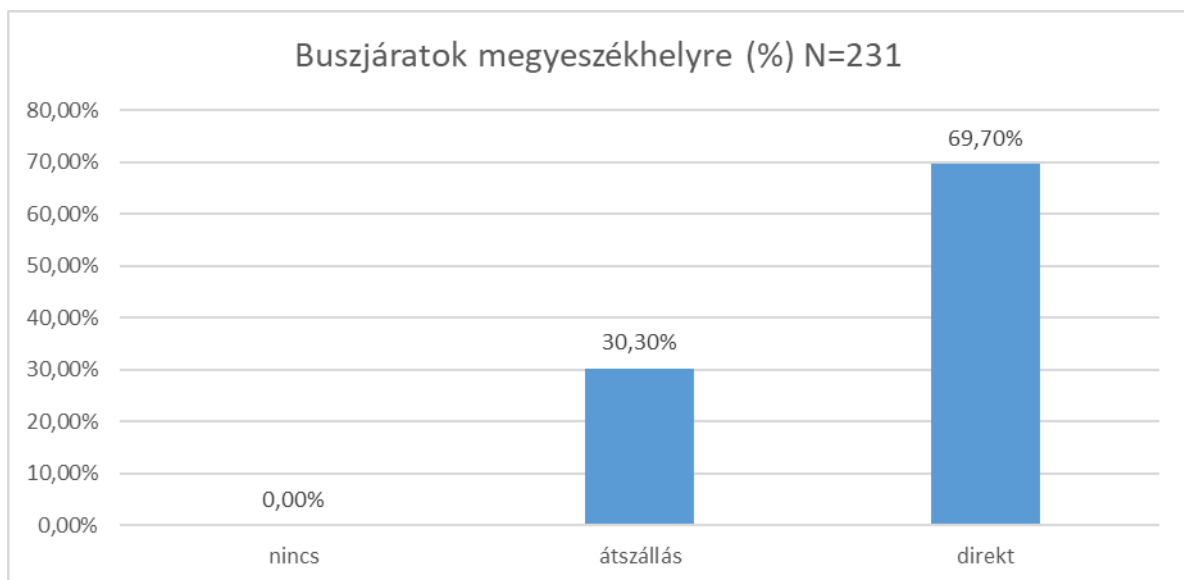
vonatközlekedés, a címek 64,9% községben vagy nagyközségben van, ami indokolhatja a megyeszékhelyre- és onnan akár a fővárosba- való eljutást, a megyeszékhelytől való távolság pedig átlagosan 45 km, komoly kérdéseket vet fel, hozzáférhetőség és megközelíthetőség terén.

Az ábrán láthatjuk, direkt vonat járat mindössze az esetek 30,74%-ban van a megyeszékhelyre, átszállásos megoldással pedig közel annyi, 28,14%. Ahogy fentebb részletesen kifejtettük, a probléma az, hogy a fogyatékos embereknek sok esetben nagy kihívást jelent az átszállások megszervezése, véghezvitele.

Vonat járatszám, ahol elérhető, hétköznap N=154	
Átlag	11,50649351
Medián	10
Módusz	10

12. ábra

A kutatás során a vasúti közlekedés járatsűrűségét is vizsgáltuk egy átlagos hétköznapi napon szintén megyeszékhelyre történő eljutást nézve. A TL házak 41,13%-ban, ahol nincs vasútállomás, ez az érték nem releváns. Látható, hogy az átlag érték 11,5 a középső, és leggyakrabban előforduló érték pedig 10. Ez az érték közepesnek mondható, a járatszámok nem feltétlen alacsonyak- persze ezek átlagos értékek, de nem ritka a napi 1-3 darabszám sem- de sok esetben szükség lenne a növelésükre. Hozzá kell tenni, hogy ebben az értékben benne van az átszállásos járatok 28%-a is, amelyet figyelembe véve már csökken egy fogyatékos ember számára könnyebben elérhető utazási forma, nem is beszélve az akadálymentes vonatok elérhetőségéről.

13. ábra

A 13. ábrán látható a közlekedési vizsgálat során megfigyelt buszjáratok aránya adott településről a megyeszékhely felé. Elmondható, hogy mindegyik, még a kis települések is elérhetők buszközlekedéssel. Az esetek 69,7%-ban direkt járatok mennek a megyeszékhelyre, azonban a maradék 30,3%-ban csak átszállással közelíthető meg. Ezt az arányt súlyosbítja, a korábbi ábrákon látható vasúti közlekedési állomáshiány, és a csak átszállásos közlekedési lehetőség.

Busz járatszám, ahol elérhető, hétköznap N=163	
Átlag	14,12269939
Medián	9
Módusz	1

14. ábra

A buszközlekedés megyeszékhelyre történő járatsűrűsége látható ezen az ábrán, ahol az átlagos érték 14,5, a középső érték 9. Fontos együtt nézni ezeket a számokat a direkt közlekedéssel, mert láthatjuk, hogy ezeknek az értékeknek átlagosan a 69,7%-a használható könnyen a fogyatékos emberek számára (és ebből is csak az akadálymentesek). Érdekes megnézni a módusz értékét is, ami 1 darabszámot mutat, vagyis ez volt a leggyakrabban előforduló érték. Ami azt jelenti, hogy 18 TL ház lakója, olyan településen él, ahová 1 db busz jár naponta a megyeszékhelyre.

Megyeszékhely megközelíthetősége; N=61

15. ábra

Az 15. ábrán azokat a kirívó eseteket mutatjuk be, amelyeken a megyeszékhelyre történő eljutás nagyon korlátozott mind a vonat mind a buszközlekedést nézve. 22 olyan esetet találtunk, ahol csak átszállással lehetett eljutni, és 39 olyan esetet, ahol egyáltalán nincs vonatállomás, és busszal is csak átszállással lehetett eljutni a megyeszékhelyre. Ezek az esetek azért fontosak, mert egy mozgásában korlátozott, vagy fogyatékos ember egy ilyen helyzetben, gyakorlatilag 61 kitagolt helyszín esetében szinte teljesen az adott településre van zárva.

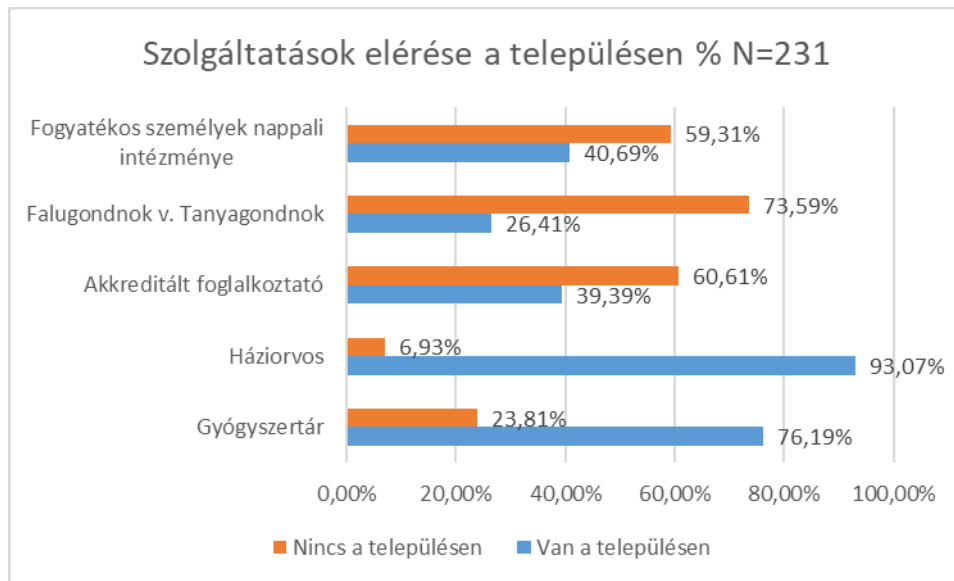
Vizsgálatunkban olyan kirívó eseteket is találtunk, ahol az 5 és annál kevesebb járatszámú, illetve csak átszállásos közlekedéssel rendelkező települések közül 32 TL ház esetben nem elérhető a településen támogató szolgáltatás. 27 olyan esetet találtunk, ahol 3 db, vagy annál kevesebb a vonat és busz járatszám és támogató szolgálat sincs a címhez tartozó településen. Végül pedig 13 olyan helyszínt találtunk, ahol kizárólag átszállásos közlekedés van, és nincs támogató szolgálat a településen. Vagyis a kitagolt intézmények között számos olyan van, amikor fokozottan nehéz településről való kijutás.

5. Szolgáltatások elérése a településeken

Szakrendelőtől való távolság N=231	km
Átlag	16,51515152
Medián	14,6

16. ábra

A járásban működő szakrendelőtől átlagosan 16,5 km-re találhatóak a megadott címekhez tartozó települések, a szórás itt viszonylag alacsony, a medián értéke közelít az átlaghoz, 14,6 km.

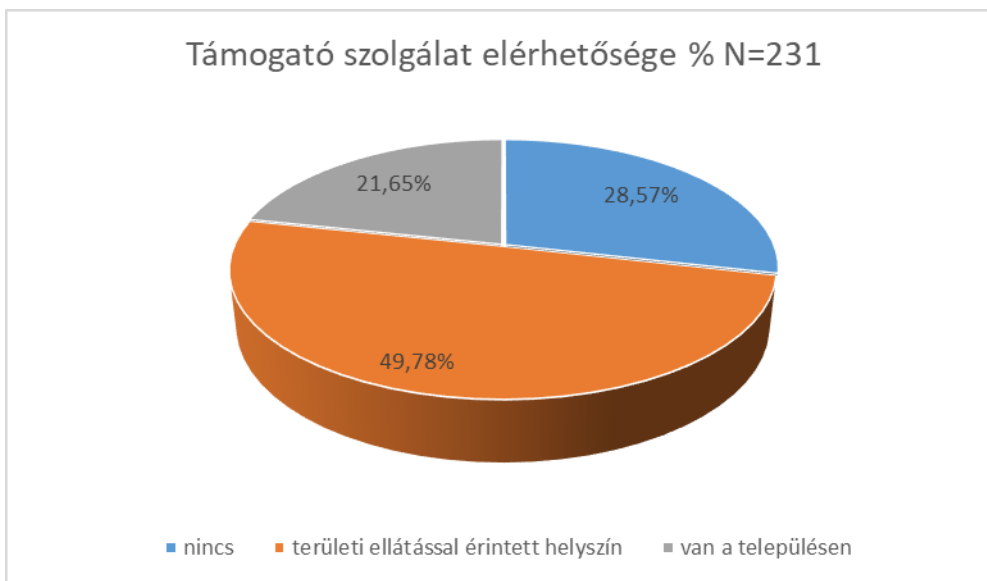

17. ábra

Elemzésünk szerint a különböző szolgáltatások eltérő arányban vannak jelen a településeken. A házi orvos a leginkább elérhető szolgáltatás, az esetek 93%-ban van a címekkel érintett településen (18. ábra). Az esetek kicsit több mint kétharmadában gyógyszerár is elérhető a településen. A fogyatékos személyek számára kiemelten fontos szolgáltatások, mint a fogyatékos személyen nappali intézménye, vagy rehabilitációs akkreditációval rendelkező munkáltatók csak a címekhez tartozó települések 40-40%-ban vannak jelen. A szintén ebbe a körbe tartozó támogató szolgálatokat külön vizsgáltuk (19. ábra). Az eredmények szerint a címekhez tartozó települések egyötödén egyáltalán nincs jelen támogató szolgálat, további 50% esetében, mint területi ellátással érintett helyszínen nyújtanak szolgáltatást és a címekkel összefüggő települések 28,6%-án vannak jelen működő támogató szolgálatok.

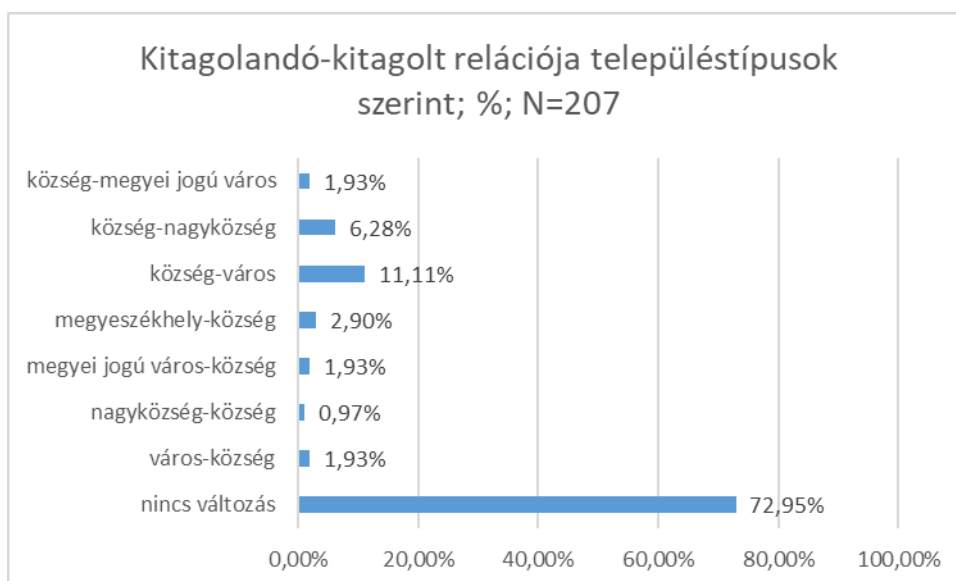
Meg kell említeni, hogy a támogató szolgálattal nem rendelkező megadott címek alapján azonosított települések aránya igen magas egy olyan projekt keretén belül, amely fogyatékos emberekkel foglalkozik. A támogató szolgálatok az egyének mobilitásához és önrendelkezéséhez járulnak hozzá, és az esetek majdnem 30%-ban esélyük sincs az érintetteknek a már meglévő szolgáltatáshoz hozzáférnie. A területi ellátással érintett helyszínek aránya csaknem a felét teszi ki az összes helyszíneknek, és bár jó, hogy van lefedettség, de az, hogy a szolgáltatás nem a településen van közvetlenül, könnyen okozhat fennakadásokat és nehézségeket a gördülékeny használatban és elérésben.

Falugondnok vagy tanyagondnoki szolgálat az esetek kicsit több mint egynegyedében van jelen a településeken.

18. ábra

6. Településtípus változása a kitagolás során

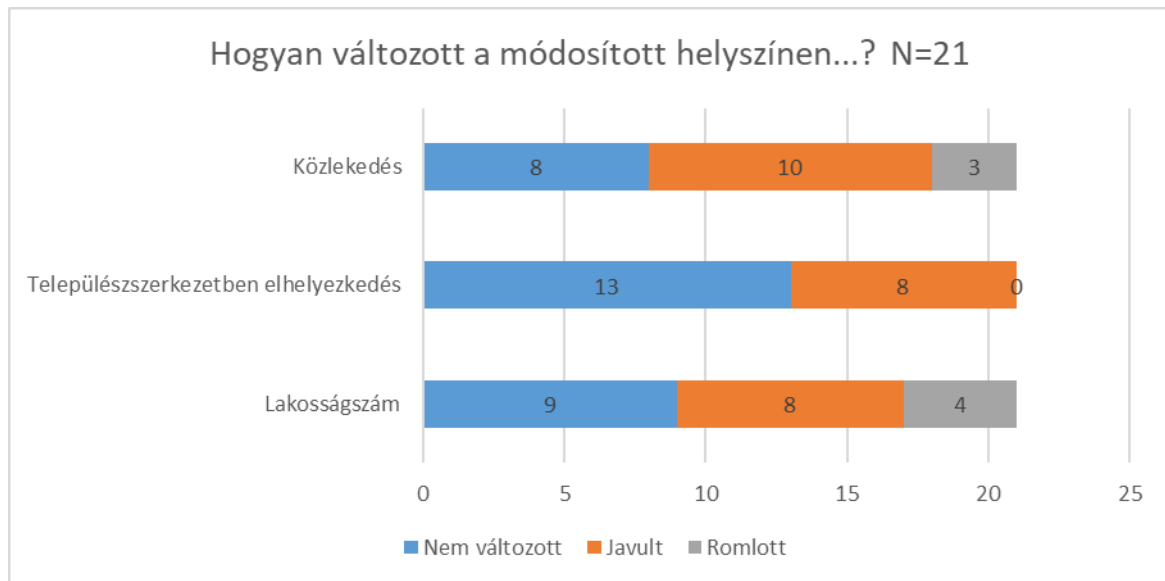

19. ábra

Megvizsgáltuk azt is, hogy a kitagolt intézményhez, illetve kitagolással kapcsolatos címhez viszonyítva a településtípusban történt-e változás, és ha igen, akkor milyen irányú változás történt (16. ábra).

Az esetek majdnem 73%-ban az új és a régi helyszín is ugyan olyan településtípusnak felel meg. Az esetek 19%-ban tapasztaltuk, hogy községből nagyközségbe, városba, vagy megyei jogú városba történik a kitagolás. Még az esetek körülbelül 8%-ában megyeszékhelyről, megyei jogú városból, vagy városból történik kitagolás községekbe.

7. Megváltoztatott pályázati helyszínek

20. ábra

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által megküldött táblázat szerint 21 cím módosult az eredeti címhez képest az adatok kiadásának dátumáig. Most a közlekedés, településen való elhelyezkedés, illetve a lakosság szám szerint is vizsgáltuk, hogyan változtak a körülmények.

A közlekedés tekintetében 8 esetben nem történt változás, 10 esetben javulást tapasztaltunk, 3 esetben pedig rosszabbak lettek a körülmények az utazás tekintetében, mint voltak.

Településszerkezet tekintetében 13 esetben mértünk, hogy érdemi változás nem történt, 8 esetben a települések esetében javulást láttunk, kifejezetten rosszabb körülményeket a településszerkezettel kapcsolatban nem tapasztaltunk az adatok összevetése alapján.

Lakosság számot, vagy a település nagyságát vizsgálva az adatok alapján azt láttuk, hogy 9 esetben szignifikáns változás semmilyen irányban nem történt, 8 esetben nagyobb lélekszámú település került kijelölésre, még 4 esetben kisebb lélekszámú településre tagolnának ki a korábbi adatokhoz képest.

A változások arányaiban feltűnik, hogy bár történtek javulások, sok esetben nem történt nagy változás, vagy akár rosszabbodott is a helyzet.